

Miokard Infarktida Telemeditsinaning O`Rni

Qayimov Mirzohid Normurotovich

Qarshi davlat universiteti Tibbiyot kafedrası assistenti

Berdiyev Otabek Vahob o`g`li

Toshkent tibbiyot akademiyasi Anatomiya va OXTA kafedrası assistenti

Axmedova Farangiz

Shaxnoza Shuxratova Rustam qizi

Akramova Mohina Baxromjon qizi

Quysinboyeva Mushtariy

Toshkent tibbiyot akademiyasi 3-kurs talabalari

Annotatsiya: Telemeditsina yordamida miokard infarktidan keyingi kuzatuv bo'yicha bir nechta tadqiqotlar mavjud. Telemeditsina axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalangan holda masofaviy tibbiy xizmatlarni taqdim etish vositasidir. U bemorlarning sog'lig'ini saqlash natijalarini yaxshilash, tibbiy xizmatlardan foydalanishni ta'minlash va sog'liqni saqlash xarajatlarini kamaytirish imkoniyatiga ega. Buning uchun teletibbiyot xizmatini tashkil etish va undan foydalanish bilan bog'liq barcha manfaatdor tomonlar tegishli tarzda o'qitilishi va xabardor bo'lishi kerak edi.

Kalit so`zlar: Telemeditsina, miokard infarkti, sog'lig'ini saqlash, teletibbiyot, Kardiologiya, televizit.

Tadqiqot maqsadi: Telemeditsina yordamida miokard infarktidan keyingi kuzatuv bo'yicha masalalarini qamrab oluvchi zamonaviy ilmiy adabiyot manbalarini tahliliy ko'rib chiqish.

Materiallar va uslublar. Ushbu mavzu bo'yicha 10 ta adabiyot manbalari tahlili o'tkazildi.

Telemeditsinani qo'llashga texnologiyaning uzluksiz rivojlanishi va Internet xizmatlarining keng tarqalishi yordam berdi. Telemeditsina qo'llanilishi rivojlanishda davom etar ekan, teletibbiyotning bemorlarga, tibbiyot xodimlariga va tibbiy yordamni tashkil etishga ta'sirini tushunish muhimdir. Kardiologiya tibbiyotda teletibbiyot tizimlari qo'llanilgan birinchi tarmoqlardan biri hisoblanadi. Telemeditsina yurak-qon tomir kasalliklariga (YQTK) potentsial keng qo'llanilishiga ega va u yurak-qon tomir kasalliklari bilan og'riq bemorlarga, ayniqsa o'lim va kasallanishning asosiy sababi hisoblanadigan miokard infarkti bilan kasallangan bemorlarga samarali tibbiy yordam ko'rsatish strategiyasining bir qismi sifatida muhim rol o'ynashi mumkin. Ko'pgina tadqiqotlar shuni ko'rsatdiki, telemeditsina yurak-qon tomir sohasida keng qo'llaniladi, masalan, masofadan qon bosimi (QB) monitoringi, MI ni boshqarishda kasalxonaga yotqizilgan elektrokardiografiya, aritmiya monitoringi, antikoagulyantlar monitoringi, terapiya va surunkali yurak kasalliklarini muntazam ravishda kuzatib borish, masalan, yurak etishmovchiligi va MI dan keyin, ayniqsa, koronavirus kasalligi 19 (COVID-19) pandemiyasidan keyin[1].

So'nggi bir necha yil ichida o'tkir miokard infarkti (MI) kasalxonaga yotqizish birlamchi profilaktika choralari tufayli kamaydi. Bunday bemorlar simptomlarni, terapiyaga rioya qilishni va terapevtik maqsadlarga erishishni tekshirish uchun kuzatuvga muhtoj. Ambulatoriya xizmatlariga talabning ortishi va SARS-CoV2 pandemiyasi teletibbiyot xizmatlarini yaratish va joriy etishni tezlashtirdi. Adabiyotda bir nechta tadqiqotlar koronar arter kasalligida xavf omillarini o'zgartirish, dori-darmonlarga rioya qilish va simptomlarni kuzatish uchun telesalomatlikning foydaliligini o'rganib chiqdi[2].

Chjan va boshqalar tomonidan 2021 yilda nashr etilgan va COVID-19 pandemiyasi davrida ST balandligi miokard infarkti bilan kasalxonaga yotqizilgan 288 bemorga oid tadqiqoti shuni ko'rsatdiki, bunday bemorlarda asosan teletibbiyotda kuzatilgan, o'sish kuzatilgan[3].

Ilgari, 2019 yilda Spaulding Jons Xopkins tomonidan ishlab chiqilgan raqamli sog'liqni saqlash aralashuvini tasvirlab berdi, Corrie Health Digital Platform (Korri), unga birinchi kardiologik smartfon ilovasi Apple Care Kit, Apple Watch va Bluetooth bilan jihozlangan qon bosimi bilaguzuk kiradi. Korring maqsadlari yurak dori-darmonlarini o'z-o'zini boshqarish, hayotiy ko'rsatkichlarni o'z-o'zini kuzatish, animatsion maqolalar va videolar orqali yurak-qon tomir kasalliklari haqida

ma'lumot berish va ambulator kuzatuv tashriflarini o'z ichiga olgan tibbiy yordamni muvofiqlashtirish edi. Bu miyokard infarktidan keyingi o'z-o'zini boshqarish vositasiga misoldir[4].

Shunday qilib, ushbu tadqiqotning maqsadi o'tkir miokard infarkti tashxisi bilan bo'shatilgan bemorni telemeditsina yordamida to'liq va tibbiy va hamshiralik nuqtai nazaridan qabul qilish imkoniyatini ko'rsatish edi; keyinchalik, biz maxsus guruh bilan bo'shatishdan keyingi telemeditsina xizmatini tashkil etdik[5].

Shu bilan birga, teletibbiyot xizmatini tashkil etish va undan foydalanish bilan bog'liq barcha manfaatdor tomonlar tegishli tarzda o'qitilishi va xabardor bo'lishi muhim edi. Masalan, Italiyada, masalan, 2021-yilning may oyida Milandagi Politeknikoning Sanità shahridagi Osservatorio Innovazione Digitale tomonidan o'tkazilgan so'rov shuni ko'rsatdiki, teletibbiyotdan foydalanadigan shifokorlar atigi 30%, raqamli savodxonlik (asosiy raqamli ko'nikmalar va kundalik hayotda raqamli texnologiyalardan foydalanish)) operatorlarning 60% ta'sir qiladi, lekin faqat 4% elektron sog'liqni saqlash vakolatlariga ega, bu professional raqamli ko'nikmalarning barcha sohalarida qoniqarli darajadir[6].

Telemeditsina xizmati va yurak ishemik kasalligi bilan og'rigan bemorlarga yo'l ishlashini ta'minlash uchun tibbiy ta'limga kelsak, biz sog'liqni saqlash boshqarmasi va Mahalliy sog'liqni saqlash boshqarmasi bosh boshqarmasi tomonidan tashkil etish va amalga oshirishning o'ziga xos xususiyatlari bo'yicha korporativ akti ishlab chiqishda muharrir sifatida hamkorlik qildik. televizion ko'rish tartibi. Xususan, biz tibbiyot xodimlarini tayyorlash va malakasini oshirish uchun "Elektron sog'liqni saqlash, teletibbiyot va xizmatlar – televideniye: nazariya va amaliyot" deb nomlangan nazariy-amaliy mini-kursni ishlab chiqdik. Dastur yangi xizmat turini va tegishli qonun hujjatlarini bilish uchun nazariy xarakterdagi tushunchalarni o'z ichiga olgan, lekin birinchi navbatda amaliy, telesimulyatsiya bilan, dala mashg'ulotlarini o'tkazish imkoniyatini berish va yangi xizmatni amalga oshirishni osonlashtirish[7].

Miyokard infarktidan keyingi kuzatuv uchun biz Milliy yo'riqnomada ko'rsatilgan ta'riflarga muvofiq televizionni tanladik, u ham qoidalar tizimini o'rnatdi va televizion uchun to'lov tizimini an'anaviy rejim uchun mavjud to'lov sifatida belgiladi.

Yaxshi tashkiliy samaradorlikka erishish uchun multidisipliner jamoa yaratildi: jamoa ikkita maxsus kardiolog, ikkita hamshira va ikkita kardiologiya bo'yicha texnikdan iborat bo'lib, klinik va raqamli ko'nikmalarga ega, raqamli sog'liqni saqlash ilovalari tomonidan qo'llab-quvvatlanadi[8].

Ko'pgina sinovlar telemeditsinadan foydalanish bilan bemorlarning ta'limini yaxshilash, dori-darmonlarga rioya qilish va o'lim darajasini pasaytirish, kasalxonaga yotqizishni qisqartirish, hayot sifatini yaxshilash va sog'liqni saqlash xarajatlarini kamaytirishni ko'rsatdi[9].

Shu bilan birga, biz bilamizki, bemorlar miyokard infarktidan keyingi yaqinroq monitoringni talab qiladi. Bundan tashqari, Evropa Kardiologiya Jamiyati bemorlar, g'amxo'rlik qiluvchilar va mutaxassislar uchun teletibbiyotning imkoniyatlari va cheklovlarini tan olish uchun maxsus o'quv dasturlarini ishlab chiqishni tavsiya qildi.

Ushbu ish natijasida yuzaga keladigan yana bir muhim omil shundaki, telemeditsina jamoaviy ishlashni talab qiladi. Teletibbiyot xizmati uchun multidisipliner jamoaning turli kasbiy shaxslari (kardiolog, hamshira va yurak-qon tomir fiziopatologiyasi texnigi) o'rtasida faol hamkorlik bo'lishi kerak, bu albatta hamkorlik qilishi va bemorni davolash yo'lining muvaffaqiyatiga hissa qo'shishi kerak. Buning uchun esa barcha operatorlar nazariy va amaliy jihatdan yetarli darajada bilimga ega bo'lishlari zarur; ular ushbu ko'rsatkichlarning afzalliklarini bilishlari kerak, lekin chegaralarni ham bilishlari kerak va shuning uchun ular ularni yengib, tezda hal qilishlari mumkin. Ular texnologiya va yangi protseduralar bilan bog'liq har qanday ishonchsizlik yoki qiyinchiliklarni bartaraf etish uchun bemorni etarli darajada xabardor qilish uchun o'qitilishi kerak[10].

Ushbu miyokard infarktidan keyin bemorlarni telemeditsina yordamida kuzatish mumkinligini ko'rsatdi, bu ikkala televizion yordamida ham shifokor bilan gaplashish va uydan chiqmasdan ma'lumot almashish imkonini beradi, shuningdek teleyordam yoki telemaslahat, hamshiralalar va texniklarning masofaviy aloqasi. bemorlarning kasalliklarini o'z-o'zini boshqarishni yaxshilash va ularga teletibbiyotning barcha faoliyatini amalga oshirishda yordam berdi.

Xulosalar

Ushbu miyokard infarktidan keyin bemorlarni telemeditsina yordamida kuzatish mumkinligini ko'rsatdi, bu ikkala televizit yordamida ham shifokor bilan gaplashish va uydan chiqmasdan ma'lumot almashish imkonini beradi, shuningdek teleyordam yoki telemaslahat, hamshiralalar va texniklarning masofaviy aloqasi. bemorlarning kasalliklarini o'z-o'zini boshqarishni yaxshilash va ularga teletibbiyotning barcha faoliyatini amalga oshirishda yordam berish.

Televizitlar ushbu bemorlarni kuzatishda xavfsizdir; Biz terapiya yoki retseptni o'zgartirish va instrumental tekshiruvlarning ko'inishini o'zgartirish zaruratigacha ko'p hollarda masofadan muvaffaqiyatli davolandik. Bu retsept bo'yicha ko'rsatmalarga asoslangan tibbiy terapiyaga rioya qilishni rag'batlantirishga va yurak-qon tomir xavf omillarida maqsadlarga erishishga yordam beradi. Tasdiqlash darajasi yuqori edi, kam sonli bemorlar ofisga tashrif buyurishni afzal ko'rdilar, ammo biz ba'zi noxush hodisalarni boshqarish uchun televizitlarni yuzma-yuz baholashga yoki kerak bo'lganda qayta kasalxonaga yotqizishga osonlikcha aylantirish imkoniyatini kuzatdik.

Ushbu xizmatlar bemorlarni yangi yo'lda maslahat bilan qo'llab-quvvatlovchi maxsus guruhga ega bo'lgan sog'liqni saqlashni muvofiqlashtirish markazining tuzilishi orqali mumkin edi. Ammo bu sog'liqni saqlash sohasi mutaxassisleri uchun olib borilgan ta'lim yo'li tufayli ham mumkin bo'ldi, chunki bu, albatta, ularni teletibbiyot sohasida yanada malakali qildi va bemorning ehtiyojlariga, bemorning ishtirokiga va jamoaviy hamkorlikka ko'ra yangi yo'llarni qurishga ko'proq tayyorladi.

Adabiyotlar

1. Xalilov, H., Namiddinov, A., Sayfullayeva, D., & Hikmatova, G. (2024). TELEMEDITSINANING PROFILAKTIK DAVOLANISHDA AHAMIYATI. Евразийский журнал академических исследований, 4(4 Part 2), 66-70.
2. Xalilov, H. D., Namiddinov, A. A., Berdiyev, O. V., & Ortiqov, O. S. (2024). GIPERTIROIDIZM VA YURAK ETISHMOVCHILIGI. Research and Publications, 1(1), 60-63.
3. Chjan, AAY; Chew, NWS; Ng, CH; Phua, K.; Ha, YN; May, A.; Kong, G.; Saw, K.; Vong, RCC; Kong, WKF; va boshqalar. COVID-19 pandemiyasi davrida ST-segment balandligidan keyingi miokard infarkti kuzatuv va telemeditsinaning mumkin bo'lgan foydasi: kuzatuv tadqiqoti. Old. Kardiovask. Med. 2021, 8,
4. Spaulding, EM; Marvel, FA; Li, MA; Yang, BIZ; Demo, R.; Vang, J.; Xun, X.; Shoh, L.; Veng, D.; Fashanu, OE; va boshqalar. O'tkir miokard infarktidan keyin ikkilamchi profilaktikada o'z-o'zini boshqarish uchun Corrie Health raqamli platformasi. Circ. Kardiovask. Qual. Natijalar 2019, 12
5. Berdiyev, O. V., Quysinboyeva, M., & Sattorova, A. (2024). Telemeditsina Orqali Qalqonsimon Bez Kasalliklarini Boshqarish. Open Academia: Journal of Scholarly Research, 2(6), 69-74.
6. Qayimov, M., & Ganjiyeva, M. (2024). GIPOTIROIDIZM VA YURAK ETISHMOVCHILIGI. Евразийский журнал академических исследований, 4(5 Part 3), 14-19.
7. Normurotovich, Q. M., Uktam ogli, T. F., & Kurbanovna, S. N. (2024). Covid-19 Davrida Sogliqni Saqlashda Telemeditsina. Journal of Science in Medicine and Life, 2(3), 114-118.
8. Normurotovich, Q. M., & Sodiq ogli, B. S. (2024). COVID-19 BILAN KASALLANGAN BEMORLARDA YURAK-QON TOMIR TIZIMIDA ASORATLAR KELIB CHIQISHI SABABLARI. TADQIQOTLAR. UZ, 34(3), 62-66.
9. Normurotovich, Q. M., & Dilshod ogli, X. H. (2023). RODOPSIN G OQSILLARI FILOGENETIK TAHLIL. Journal of new century innovations, 43(2), 178-183.
10. Dilshod ogli, X. H., & Kurbanovna, S. N. (2023). G-OQSIL BILAN BOG'LANGAN RETSEPTORLARNING TUZILISHI VA FUNKTSIYASI. Journal of new century innovations, 43(2), 190-194.